

יום א', ט"ו בכסלו תשס"ח (25 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

לקראת חגיגת 60 שנה להצבעת החלוקה [יום ג' הקרוב, י"ז בכסלו]
[שהוא גם יום הבר-מצוה של יציאת הדף לאור!]

לפני שנים מספר בתקופת עשרת ימי התשובה, כאשר חכיתי להסעה לעבודה, פניתי לחבר הממתין איתי בתחנה ודרשתי לשלומי. "מה שלומך?" שאלתי. תשובתו: "דבש". [כנראה בהתאם לעונה...] אחרי שהרהרתי על זה לרגע, אמרתי לו שדבש הוא מאד מתוק ונעים לתזונה, אך הוא אינו מתאים לדריכה, וכדי להתקדם במהלך החיים יש לדרוך על "terra firma", על דבר קשיח, על "קונטרא".

וכן, פרשת השבוע, פר' "וישלח" שאותה קראנו בתורה השבת, עוסקת במספר אירועים קשים ש"נופלים" על יעקב אבינו כאשר הוא חוזר לארץ אחרי 20 שנה בבית [ה]לבן. אם פר' "לך-לך" מתארת את העליה ארצה של העולה החדש הראשון, אברהם אבינו, אזי אפשר לומר כי פר' "וישלח" היא הפרשה של עליית ארצה של התושב-חוזר הראשון, יעקב אבינו. וכידוע לנו, עליה היא דבר אחד, קליטה זו דבר אחר.

"יעשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם..." [פרקי אבות פרק ה' משנה ד']

לזה אפשר להוסיף כי גם יצחק גם יעקב גם כלל עם ישראל נתנסו בנסיונות אין ספור במשך הדורות ובמידה זו או אחרת עמדנו בכולם עד הדור הזה האחרון. אך ... למה? למה הם וכן אנחנו זקוקים לנסיונות הללו? בוודאי אין זה בא מתוך קללה, חלילה; אדרבה - "חביבין ישראל שנקראו **בנים** למקום [להקב"ה], חיבה יתרה נודעת להם שנקראו בנים למקום, שנאמר: "**בנים אתם לה' אלוהיכם**..." [דברים י"ד 1]

אלא הנסיונות – כולל המפגש המסוכן ליעקב ומשפחתו עם מי שמוצג בתורה כאב-הטיפול של העולם הלא-יהודי, עשיו; הפטירות של רבקה אמנו, של יצחק אבינו ושל רחל אמנו; ומעשה האונס של דינה להזכיר רק חלק ממה שיעקב צריך להתמודד איתו בפרשה זו – נסיונות אלה באים לא מתוך היד הקשוחה של הקדוש-ברוך-הוא, אלא מתוך חיבה, מתוך אהבה. כי הם גם באים ללמד אותנו דפוסי התנהגות כדי להתמודד גם אנו בכל התעלולים והתהפוכות של תולדותינו. פרשה זו, האחרונה בתורה שעוסקת ב"ענפים" אחרים של משפחות אבותינו, היא מעין תבנית הבאה להדריך אותנו, את עם ישראל, כדי שגם בשבילנו "**ומעז יצא מתוק!**" [שופטים י"ד 14]

כאשר ה' ית' העלה אותנו לראשונה ארצה, אחרי 40 שנות נדודים במדבר, שנות הכשרה לקראת ההגשמה, מזכיר לנו משה רבינו שאין זו ארץ ריקה ושממה. אדרבה, ה' השאיר את התושבים שאותם עלינו לגרש כדי שלא תהיה כאן שממה:

"וְהָיָה כִּי יֵבֵאֲךָ ה' אֱלֹהֶיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב--לֵאמֹר: **לְתֶת לְךָ עָרִים גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא-בְנִית. וּבָתִּים מְלֵאִים כֶּל-טוֹב אֲשֶׁר לֹא-מְלֵאִת וּבֵרֶת חֲצֹבִים אֲשֶׁר לֹא-חֲצַבְתָּ כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא-נִטַּעְתָּ וְאָכַלְתָּ, וְשִׁבַּעְתָּ.**" [דברים י' 10-11]

אך עלולים אנו לחשוב אחרי זמן מה ש"כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה." [שם ח' 17]
בא המשך הפסוקים להחזיר אותנו למוטב:

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', ט"ו בכסלו תשס"ח (25 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הַשְׁמֵר לך, פֶּן-תִּשְׁכַּח אֶת-ה' אֲשֶׁר הוֹצִיאָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים. [שם ו' 12]

שני פנים יש כאן – מחד, בזכות העמים שישבו בארץ לפנינו נכנסנו ל"בית מן המוכן". מאידך, אם נמשיך לנסות לגור כאן יחד עם אותם העמים שכבר מלאו את תפקידם ועברה שעתם, אזי מלכודת היא, ותולדותינו הראשונים כאחרונים מלמדינו כי הדבר לא ניתן.

אך הסיבה שהוא לא ניתן, אינה נובעת משאיפות מנוגדות לנו ולהם מהארץ הזו. אדרבה – אנחנו טוענים שרוצים מדינה דמוקרטית לא-דתית (בדרך כלל המילה "יהודית" מופיעה כאן אך אף אחד לא מוכן להגדיר מה זה, אזי נסתפק במכנה נמוך יותר), גם הם טוענים שרוצים מדינה דמוקרטית. אם פעם הם היו מוסיפים את המילה "לא-דתית", את זה כבר לא שומעים. שנינו מסכימים. אז מה הבעיה?

לכאורה, הבעיה היא שאנחנו מוכנים לחלק את הארץ כדי לרצות אותם, והם לא מוכנים. רוצים הם את הכל. אנחנו פשרנים, הם לא. אם כך, רק צריכים לשכנע אותם להיות פשרנים. נשמע פשוט?

אך זו בכלל לא הסיבה לנסיון הקשה הזה לעם ישראל.
לא בגלל שאיפות דומות.
ולא בגלל שאיפות לא דומות.

אלא, יש לחפש את התשובה במעשי אבותינו.
למה חזר יעקב אבינו לארץ בכלל? היה לו בבית [ה]לבן משפחה, פרנסה, בריאות. מה היה חסר לו?

מה שחסר לו, שהוא לא שכח בשביל מה יש לנו את הארץ. אומרים אנו בתפילת בוקר "אתה הוא ה' אלוֹקֵינוּ בשמיים ובארץ ובשמי השמיים העליונים. אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון, ומבלעדיך אין אלוֹקים. קבץ נפוצות קוֹיךָ מארבע כנפות הארץ. יִכִּירוּ וִידַעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְךָ עליון לכל ממלכות הארץ."

אנחנו מבקשים מאומות העולם שיכירו בנו.
אמונתנו מדריכה אותנו לשאוף להיכרות אחרת – שיכירו את בורא העולם. לא בנו יש להכיר, אלא בהקב"ה. ואיך נוכל לצפות את זה מאחרים, אם בנו יש כוחות שטרם הגיעו להיכרות הזו...? ואנחנו תלויים זה בזה, כל ישראל ערבין זה בזה.

באים כל הנסיונות שלנו כדי להביא אותנו להיכרות הזו. כאשר אנחנו נגיע, גם הם יגיעו. וכאשר יגיעו לזה, ממילא יגיעו גם להיכרות כי "מי שאמר והיה עולם" נותן לנו גם את הארץ הזו.
כן יהי רצון, במהירה בימינו אמן.

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', ט"ו בכסלו תשס"ח (25 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ואם הנכם מוכנים, קוראינו היקרים, לקבל פרח גם לתחילת שבוע חשוב זה, אזי קבלו נא את הפרח הבא:

בו אנו רואים תערובת הצבעים המסמלת את מאבקינו: עלי הכותרת הצהובים (דמוי אור) הצומחים מתוך עלי הגביע השחורים (דמוי חושך). יתרה מכך, כולנו מכירים את הסיפור על מי שניסה לעזור לפרפר בשעת ה"לידה" להשתחרר מתוך הגולם – יצא הפרפר פגום. הוא נזקק היה למאבק הפריצה מהגולם כדי להשלים את הכשרתו לחיים. והמבין יבין...

בברכת שבוע טוב וכל-טוב,
ברכה ומרדכי

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל